
OBSAH

Predslov	3
----------	---

ODDIEL I

Život a dielo Jána Dunsca Scota (1265/66 - 1308)	7
--	---

1. Život Jána Dunsca Scota	8
2. Dielo Jána Dunsca Scota	14
3. Preklady v slovenskom a českom jazyku	18

ODDIEL II

Epistemológia	19
---------------	----

1. Kritika iluminačnej teórie	20
1.1 Základný opis iluminačnej teórie Henricha z Gentu	21
1.2 Kritické vyrovnanie sa s iluminačnou teóriou	22
1.3 Poznanie prvých princípov	23
1.4 Isté poznanie zo skúsenosti	24
1.5 Isté poznanie z vnútorných aktov	26
1.6 Kritika a vyvrátenie argumentov Henricha z Gentu	27
1.7 Záver	29
2. Intuitívne poznanie	36
2.1 Poznatelnosť singulárneho súcna a možnosť intuitívneho poznania	36
2.2 Intuitívne rozumové poznanie „pro statu isto“	39
2.2.1 Intuitívne poznanie vnútorných aktov duše; kontingentné pravdy	39
2.2.2 Akty pamäti	40
2.3 Záver	43

3. Abstraktívne poznanie	49	
3.1 Základné charakteristiky abstraktívneho poznania		49
3.2 Species intelligibilis a abstraktívne poznanie		51
3.2.1 Náuka o „species“	51	
3.3 Nevyhnutnosť species intelligibilis pre abstraktívne poznanie	53	
3.3.1 Species intelligibilis – diskusia s Henrichom z Gentu a Gottfriedom z Fontaines	53	
3.3.2 Nevyhnutnosť species intelligibilis	54	
3.3.2.1 Argumenty z reprezentujúcich fantaziem		54
3.3.2.2 Argumenty z činného rozumu	54	
3.3.2.3 Argumenty z väčšej alebo menšej všeobecnosti	55	
3.3.2.4 Argumenty z prítomnosti predmetu		55
3.4 Parciálna kauzalita a abstraktívne poznanie	56	
3.4.1 Jednostranná kauzalita predmetu, príp. intencionálneho reprezentanta	56	
3.4.2 Jednostranná kauzalita poznávacej mohutnosti		57
3.5 Abstraktívne poznanie – spolupráca poznávacej mohutnosti a predmetu ako parciálnych príčin		58
3.6 Priebeh procesu abstrakcie	60	
3.7 Záver	61	
4. Základné rozdiely medzi intuitívnym a abstraktívnym poznaním		70
5. Spoločná prirodzenosť	75	
5.1 Spoločná prirodzenosť (natura communis) – jej jednota a realita	76	
5.2 Dôkazy reálnej a menšej jednoty spoločnej prirodzenosti		77
5.3 Indiferencia spoločnej prirodzenosti a Scotov umiernený realizmus	79	
5.4 Záver	83	
6. Nedostatočné riešenia individuácie		88
6.1 Dvajitá negácia	89	
6.2 Existencia	91	

6.3 Akcidenty / kvantita	92
6.4 Látka	94
7. Pozitívna príčina individuácie	100
7.1 Princíp individuácie	101
7.1.1 Formálny rozdiel	104
7.2 Alternatívna interpretácia?	105
7.3 Modálny rozdiel	106
7.4 Záver	107
ODDIEL III	
Metafyzika	115
1. Metafyzika ako „scientia transcendens“	116
1.1 Prvá filozofia podľa Aristotela a analógia súcna	116
1.2 Recepcia Aristotelovej koncepcie metafyziky	117
1.3 Koncepcia metafyziky u Jána Dunska Scota	119
1.3.1 Kritika náuky o analógii	119
1.3.2 Jednoznačnosť pojmu súcna	121
1.4 Prvý predmet ľudského rozumu v poriadku vzniku, dokonalosti a adekvácie	123
1.4.1 Prvý predmet v poriadku vzniku poznania	124
1.4.1.1 Pojem súcna	125
1.4.2 Prvý predmet v poriadku dokonalosti	126
1.4.3 Prvý predmet v poriadku adekvácie	127
1.4.3.1 Kritika aristotelovsko-tomistickej tézy	127
1.4.3.2 Kritika tézy: Boh je prvým poznaným	129
1.5 Apória rodu	130
1.5.1 Vypovedanie pojmu súcna „in quid“ a „in quale“	130
1.5.2 Problém jednoduchosti Boha	133
1.6 Nový status metafyziky	135
Zoznam literatúry	145